

Hanne Reintoft (DKP):

Vi står nu ved afslutningen af en sag, som jeg desværre betragter som en af de mest forkludrede sager i socialudvalget i denne folketingsssamling. Vi ender nok i en løsning, som DKP kan tilslutte sig, men vi vil understrege, at vi ikke synes, at det er den ideelle, og at det oprindelige forslag var bedre.

Man har nok i socialudvalget på grundlag af SFs forslag prøvet at føre en diskussion om de åndssvages vilkår, men jeg synes virkelig, at hele debatten har understreget, at vi endnu mangler en stor debat om vilkårene for vores åndssvage medborgere, for i stedet for at blive en seriøs debat synes jeg det blev en omgang sludder, der var præget af floskler og uvidenhed og først og fremmest af virkelig manglende forståelse for, hvad det vil sige at være åndssvag i et samfund som vores.

Jeg vil lige understrege vores holdning, nemlig at vi ønsker, at åndssvageforsorgen skal rumme et vidt spektrum af institutioner, små institutioner, institutioner med meget veludbyggede faciliteter til svært handicappede klienter, kort sagt et righoldigt tilbud, der passer til det enkelte menneskes særlige handicap.

Det er også vores holdning, at man skal stræbe imod integration, men vi vil meget gerne have lov at tage alle de rosenrøde ideer ud af det. Vi ønsker os et samfund, hvor den åndssvage kan arbejde med, hvor han kan være tilpasset boligmiljøet. Men om det for enhver pris er vores opgave at tilkøbe de åndssvage retten til at blive udbyttet ved vores overbelastede samleband, hvor vi ved de får det elendigt, vil jeg sætte et stort spørgsmålstegn ved i dyb erkendelse af, at vi lever i et kapitalistisk samfund med en jernhård udbytning, og i dyb erkendelse af, at denne idé ikke er ny: ingen har vel været udbyttet som vores åndssvage, f. eks. ude i landbruget gennem masser af år; det var et fremskridt, den dag de blev fri.

Når jeg siger, det har svirret om ørerne med floskler, er det, fordi jeg, jeg ved ikke hvor mange gange, har hørt flosklen om, at den åndssvage er en ligeberettiget borger med samme rettigheder som andre. Ja men hvad skal en åndssvag dog med en række af de rettigheder, normalborgeren har? Hvad skal han med retten til at lede og fordele

arbejdet? Hvad skal han med tjenestemandshederne? Hvad skal han med parcelhusfradraget? Det er ligemageri af værste karakter, der altid har været brugt til at undertrykke de små i vores samfund. Den åndssvage har brug for andre rettigheder og mange flere rettigheder, men bare at tilegne ham de velbærgedes rettigheder, er i sidste ende at snyde ham ganske kolossalt. Det er ikke formuleret ud fra det udgangspunkt, og man får ikke noget ud af det, uden at de får det uslere, fordi vi ikke kan gennemtænke problematikken.

Vi havde som sagt hellere set, at man havde fulgt personaleforbundet og ikke mindst forældrene i Evnesvages Vel, da man kom med det første forslag om Irlandsvej, og jeg vil dér gerne understrege, at snakker man om integration og tilpasning til normalsamfundet, er forældrekontakten vel næsten det vigtigste, man har. Det, man får ud af det barberede forslag, er for så vidt dette, at vi nu næsten totaliserer de mest handicappede, og det har vel mindre med integration at gøre end noget andet.

Jeg har hele tiden syntes, at SF har fået en højst besynderlig støtte i sit forsøg på at hindre Irlandsvej. Jeg forstod lidt af det, da jeg hørte radiotransmissionen fra SFs landsmøde, for jeg kunne forstå, at det giver bragende klapsalver at være enig med hr. Bertel Haarder og fremskridtspartiet, bare man understreger, man ikke er enig med kommunisterne. Det var en lidt trist konklusion på en vinters vellykkede samarbejde med partiet i andre socialpolitiske spørgsmål, men hvis det skal være udgangspunktet, er det da lykkedes i denne sag.

Vi tilslutter os altså det beskårne projekt i erkendelse af, at vi vil have en institution i København til aflastning for de elendige pladser på Ebberødgård og som supplement til Vangede. Vi tilslutter os det, fordi vi for enhver pris vil undgå debatten om ledige sygehussenge og fjerntliggende institutioner, og vi tilslutter os det, fordi vi mener, at de meget gode faciliteter på Irlandsvej vil blive til glæde og støtte for en lang række af de handicappede åndssvage, ikke mindst dem, der nu ved venlige folketingsmedlemmers hjælp ikke får timers transport frem og tilbage for at kunne udnytte faciliteterne.

Vi ser med megen betænkelighed på mulighederne for at skabe de resterende 44